navezali mlademu odseku največ prijateljev in bodo zanj najbolj dokazilna reklama. Baš po prvih ekskurzijah pa bomo videli, kako nam je bil EO potreben. O tem sem tako gotovo prepričan, kakor sem to s polno odgovornostjo napisal.

Zdaj pa besedo tovarišicam in tovarišem, ki so stopili že na delo za ustanovitev EO. Povem naj, da mi je bila vsa došla pošta zelo ljuba, dala mi je korajžo in potrdilo, da je bil sproženi predlog in poziv »Ahasverjem« simpatično sprejet. V posebno zadovoljstvo mi je dejstvo, da so med prijavniki tako tovarišice kakor tudi tovariši prav iz vseh koncev naše banovine. Vsi pozdravljajo ustanovitev EO, prijavljajo svojo prijavo, večina pa je tudi voljna pri sodelovanju. Dvoje, troje od pisem pa bom zabeležil v izvlečku:

Znani naš »predsednik« v merkantilnih tečajih tovariš H. obljublja, da bo šel na vse ture EO, če mu bo dopuščal — čas. Tudi breme je pripravljen prevzeti na svoje rame. Takle praktik, kakor je naš popularni Lojze, bo zalegel mnogo, in sem zelo vesel, da je tudi on med pomagači. Za enkrat se dotaknem pa le mimogrede njegovega predloga o ekskurziji tovarišev iz merkantilnega tečaja na Češkoslovaško. Zadevo pa moramo držati le v evidenci, ker je tovariš lepo zamislil svoj naklep. Iz Celja in okolice se je prijavila že kar večja skupina. Tovariš V. iz Savinjske doline pa nam bo lahko vsem za vzpodbuden vzor. Ob čitanju njegovega lista sem se domislil sestanka z angleškim učiteljstvom v zadnjih velikih počitnicah pri Mikliču v Ljubljani. Velika in pestra družba iz vseh krajev Slovenije in sveta. Do takrat nisem vedel, da je v naših vrstah toliko tovarišev, zlasti pa tovarišic, ki tako dobro obvladajo angleški jezik, da se upajo celo v napitnice. Prav tako mi je imponiral tovariš iz Savinjske doline, ki ga žal osebno ne poznam, ko mi je v pismu očrtal, kam ga je že vse povedla njegova popotna žilica. Ogledal si je domala prav vso Evropo. Vso Evropo, le v južni Španiji se še ni potil, niti ga ni stresal mraz v severni Norveški. V Parizu, Londonu, Carigradu ... itd. pa je kakor doma. Kar zardel sem ob čitanju njegovega velezanimivega pisma; tako daleč mi bržkone ne bomo nikoli vtikali radovednih nosov ...

V prvem članku: »Ahasverji na okup!« sem kar v pobudo navedel načrte naših češkoslovaških tovarišev, ki pojdejo prihodnje počitnice na turo v Rusijo. Eden naših tovarišev se je že tudi odločil za daljno pot preko Prage v Kijev, Moskvo, Odeso, Bukarešto in tam okrog. Prav rad sem mu preskrbel zvezo s češkoslovaškim učiteljstvom EO, ki mu je dal na razpolago vse potrebne informacije, in se bo pridružil SSJU na poti na Orient. Ali ne razveseli taka odločna podjetnost!

Nad vse duhovit prispevek pa mi je poslal eden ljubljanskih tovarišev. V šaljivem tonu je očrtal že razne podrobnosti, načrte in cilje. Salve smeha je vzbudilo njegovo pismo, ko sem ga čital v družbi prijateljev.

Tovariš »Ami« iz ožje soseske je tudi med tistimi, ki je iznesel že podrobnejši načrt. Predlagal je ustanovitev posameznih plačilnih razredov, vsak prijavnik si izbere poljubno turo, znesek pa plačuje v posameznih mesečnih obrokih.

Ostali nasveti v kratkem:

Že v pričetku šolskega leta naj razpiše EO posamezne ture in navede ceno, takrat se naj določita aranžer posamezne ture in njegov pomočnik. Vsi člani dobe že med letom potrebna navodila, glede prilik in razmer v krajih, kamor pojde ekskurzija. Tudi popotna (propagandna) literatura se naj razdeli izletnikom pravočasno, da pojdejo na pot že povsem pripravljeni. Le tako bo nudila pot oboje: poučnost in tudi — družabnost. Za dosego poslednjega pa naj bi se sopotniki sestali že kdaj pa kdaj med letom, gotovo pa pred odhodom, da navežejo med seboj stike in se spoznajo.

In ta predlog: popotni muzej — last EO! Tjakaj se naj bi stekal ves propagandni material: razglednice, spominki, knjige, fotografije s potovanj itd. Vse to bi služilo za lep arhiv, služilo pa bi v informacijo vsem kasnejšim ekskurzijam.

Torej — že dovolj tudi praktičnih nasvetov.

Namen današnjega članka kakor tudi že dvoje prejšnjih sporočil je, da se ekskurzijska ideja v naših vrstah popularizira, in da se čimvečji krog zainteresira za EO. Zdaj pa bo treba uporabiti prvo priliko, da se zbero vsi delavoljni člani in članice JUU na sestanku, kjer si naj izvolijo odbor, ta pa bo moral spraviti ves aparat v tek.

Mislim, da bo tak sestanek najbolj pripraven o božičnih počitnicah in v Ljubljani. Menite, da ne? Ali bi bil morda prikladnejši sestanek v Celju, ki je nekako zemljepisno središče naše banovine.

Vsem pa, ki se bodo še nadalje prijavili v EO pa naj velja v vednost, da ne bo nihče vezan k udeležbi pri **vseh skupnih izletih.** Po mili in prosti volji boste lahko predložili zaželene ture, k razpisanim turam se boste po prosti izberi prijavljali. Vsakdo pač svojemu denarnemu stanju primerno in v kraje, kamor ga bo srce vleklo.

Ako se bo o božiču sestavil odbor EO, bo še lahko ukrenil vse potrebno že za predloženi turi, in sicer o binkoštih:

1. **na Koroško in v Avstrijo (z avtobusi);**
2. **na naše morje (skozi Gorski Kotor z avtobusi in ob obali s parobrodom).**

Za velike počitnice pa so naši prvi prijavniki predlagali:

1. eno turo po naši državi, zlasti ogled skopljanske in zetske banovine, ki sta najbolj pestri in privlačni pokrajini naše države.

2. Iz krogov učiteljev-Sokolov pa smo sprejeli nasvet, da bi za praške sokolske slavnosti organizirali tudi posebno učiteljsko ekskurzijo.

To-le so prvi predlogi, ki so se porodili v ognju navdušenja. Nekaj izbire je že tu, Kdor pa si želi kam drugam, bo pa predlagal drugo turo. Vsem »Ahasverjem« pa priporočam: štedite, hranite, varčujte!

EO se bo moral držati poslovnega pravila: za skromne novce — solidno pot, do dobra pripravljeno. Vestno delo EO bo najboljše vabilo, da bo odsek delal in napredoval, ter bo spopolnil vrzel, ki smo jo doslej čutili v naših vrstah.

S tem pa bo našemu namenu ustreženo tako kakor smo želeli.

Vsem, ki so se na prvi poziv odzvali mojemu vabilu k sodelovanju in so se prijavili pismeno, se tem potom najlepše zahvaljujem za pozornost. Ko bo odsek konstituiran, bodo prejeli odgovore na vsa zahtevana vprašanja. Vse pa naprošam, naj zainteresirajo za EO vse svoje tovarišice in tovariše.

S popotnim pozdravom!

Gg. šolski upravitelji!

Vaša narodna dolžnost Vam nalaga, da zagotovite svoji šoli nabavo z rešenjem ministrstva prosvete O. N. br. 36637/25 in O. N. br. 24398/30 odobrenih pomožnih učil v zemljepisnem pouku

Po naredbi prosvetnega oddelka Dravske banovine obvezana je vsaka šola imeti vsaj 1 izvod tega učila

Slike z Jadrana in Primorja

12 različnih umetniških barvastih slik Dalmacije in Primorja, izdelanih po naših najslavnejših mojstrih prof. Crnčiču, Kovačeviću in Krušlinu.

Znižana cena Din 296·—

razume se, da skupno z učno knjigo, zavijanjem in poštnino. Slike so velike 45×50 cm in so pripravljene tako, da se jih lahko obesi na zid. — Poleg tega, da so te lepe slike v okras šolskih prostorov, so po razpisu ministrstva za vojno in mornarico D. br. 44012/26 in ministrstva notranjih del J. B. br. 20495/26 najprimernejše sredstvo za uspešno propagando za naš Jadran.

Nudite otrokom pri nazornem pouku užitek spoznavanja prirodnih lepot našega morja in Primorja! Budite v otrocih nacionalno zavest z dosego ljubezni do jugoslovenskega Jadrana.

Oskrbo šol v Dravski banovini vrši samo:

Banovinska zaloga šolskih knjig in učil v Ljubljani

— **Polletja na meščanskih šolah.** Ministrstvo prosvete je s svojim odlokom z dne 3. novembra 1931. O. N. Br. 75.825 odredilo, da se v vseh meščanskih šolah uvedejo polletja. Prvo traja od začetka šolskega leta do 22. decembra, drugo pa od 23. decembra do konca šolskega leta.

OBLAČILNICA ZA SLOVENIJO
LJUBLJANA, Miklošičeva cesta 7
priporoča svojo bogato zalogo manufakturnega blaga prvovrstnih češkim, nemških in angleških tovarn. Državni nameščenci dobe blago tudi na obroke proti predložitvi legitimacij.

— **Tiskovine za zdravstveni pregled učencev in učiteljstva** po predpisanih pravilnikih o zdravstvenem pregledu učiteljstva in učencev narodnih in srednjih šol, ki se mora izvesti po zakonu v vseh šolah, je založila učiteljska knjigarna v Ljubljani. Istotam se dobi poziv za polletni sistematični in kontrolni pregled dece. Podrobnosti so razvidne iz zbirke zakonov o narodnih šolah, ki se dobi istotam.

— **Tovarišicam in tovarišem v Mariboru in okolici!** Mladinski pevski zbor Trbovlje-Vode priredi v nedeljo dne 13. decembra t. l. ob 11. uri v Unionski dvorani (Götz) v Mariboru koncert. Vabimo vse učiteljstvo in prijatelje mladine.

— **Geschichte der Kunst.** Za 82 Din je novo izdanje **Zgodovine umetnosti,** Wickenhagen-Uhde, najlepša in najcenejša knjiga tega leta. Doslej je izšla v nakladi 140.000 izvodov, vezanih v platno, 400 strani, na najboljšem brezlesnem papirju za umetniški tisk. Format velika 8°. Nad 300 slik in 16 barvastih tabel.

To najnovejše izdanje slovite zgodovine umetnosti prof. Ernesta Wickenhagena, ki jo je prof. Uhde-Bernay z izredno marljivostjo popolnoma na novo predelal in izpopolnjeval do najmlajše sedanjosti, ustreza vsem zahtevam, ki se stavijo idealni, v eno knjigo strnjeni zgodovini umetnosti. V arhitekturi, plastiki in slikarstvu pregledno sestavljena, obvladuje ogromno snov, ki jo predstavlja več kot 5000 letna zgodovina umetnosti. Zasluga te nove naklade je poleg najnovejših uspešnih raziskavanj tudi izpremenjena ocenitev poedinih umetnostnih časovnih razdobij z ozirom na kulture sedanjosti in prikazovanjem najbistvenejšega.

Iz vsebine naj omenjamo le poedine razprave, ki danes posebno zanimajo, kakor Tut-Ench-Amun, El-Amarna-kultura, grška plastika, umetnost pred Kristusom in izraelska umetnost, umetnost starih Etruščanov, iz novejše dobe umetnost baroka, španska umetnost, Greco, iz najmodernejše stavbarske umetnosti imena, kakor Peter Behrens, Taut, Mendelssohn, Corbusier, nadalje slikarji in kiparji, kakor Barlach, Kolbe, Dix, Picasso, Corinth. — Skratka ta knjiga nudi vse, kar je mogoče danes zahtevati od živega zanimivega dela.

Številne velike in čiste slike, med temi 16 barvastih tabel, ilustrirajo čtivo kar najizraziteje.

Tu navedena knjiga se po zgoraj označeni ceni dobiva v knjigarni Učiteljske tiskarne v Ljubljani, Frančiškanska ulica 6.

DRAGO GORUP & Co.
LJUBLJANA
MIKLOŠIČEVA CESTA 16/I.
Izdelava in prodaja damske in moške konfekcije. Naročila po meri se izvršujejo hitro in točno
En gros. En detail.

Učiteljski pravnik.

ALI ZADEVA UREDBA O DOLOČITVI VREDNOSTI STANOVANJ OD 12. SEPTEMBRA T. L. TUDI UČITELJE?

Učiteljstvo ima pravico do naturalnega stanovanja po § 84. zakona o narodnih šolah z dne 5. decembra 1929 v smislu §§ 29. in 173. istega zakona.

§ 29. zakona o narodnih šolah določa, da se daje v mestih in trgih namesto naturalnega stanovanja stanarina in se točno določa višina odškodnine za naturalna stanovanja. § 173. zakona o narodnih šolah pa ocenjuje naturalna stanovanja za učiteljstvo v podeželskih občinah na 150 Din. S temi zakonitimi določbami je določena torej vrednost učiteljskih naturalnih stanovanj.

Uradniški zakon od 1. aprila 1931 ukinja s § 292. sledeče člene zakona o narodnih šolah z dne 5. decembra 1929: § 72. (delno), § 73/3, § 87., § 94., § 95./3, § 116./1, § 121., § 166. in 176.; izpreminja pa § 118. in 180. zakona o narodnih šolah. Nikjer pa niso ukinjeni ali izpremenjeni §§ 29., 84. in 173. zakona o narodnih šolah.

O naturalnih stanovanjih in stanarini govorita §§ 29. in 262. uradniškega zakona od 1. aprila 1931.

§ 29. uradniškega zakona določa v prvem odstavku, da se odteguje tudi uradnikom, ki imajo naturalna stanovanja od samoupravnega telesa, vrednost stanovanja od draginjske doklade. Drugi odstavek tega § pa pravi, da se uslužbencem, ki jim po specialnih zakonih plačuje samoupravno telo stanarino, odteguje **ta** znesek od draginjskih doklad.

S tem je jasno povedano, da ostane v veljavi tudi ocenitev naturalnih stanovanj po §§ 29. in 173. zakona o narodnih šolah. Uredba o določitvi vrednosti stanovanj od 12. septembra 1931. določa: »Če je samoupravno telo dolžno po posebnih zakonih plačati državnim uslužbencem stanarino, se odteguje **ta** znesek od draginjske doklade.«

Ker pa zakon o narodnih šolah v § 29. določa kot odškodnino (stanarino) za naturalna stanovanja v mestih in trgih točno določeno vsoto, za podeželske občine pa je tudi v § 173. točno določena višina odškodnine, t. j. vrednosti za naturalno stanovanje in ker teh določb ni razveljavilo nobeno zakonito določilo, smo mnenja da je ocenitev naturalnih stanovanj za učiteljstvo izvršena z zakonom o narodnih šolah in da bi odmera stanovanj po novi uredbi ne smela zadevati učiteljstva.

O stvari bo sekcija ukrenila potrebno.

—§ **Izplačevanje stanarine.** Upravitelj-stvo tukajšnje osnovne šole nam izplačuje stanarino 200 Din mesečno le proti potrdilu, ki mora biti kolkovano s ½% kolkom označene vsote. Na ta način mi je vsak mesec odtegnjen 1 Din od stanarine. Ker pa plačamo davek že pri plači, v kateri je vštcta tudi stanarina, mislim, da bi se moralo službene prejemke, torej tudi stanarino, izplačevati brez kolkovine. V ta namen naj bi šolsko upraviteljstvo izgotovilo uradno mesečno polo, na kateri se vsi, ki stanarino prejemajo v znak potrdila za sprejem zneska, podpišejo. — —lj.

Pojasnilo: Na podlagi odredbe kraljevske banske uprave odd. IV. No. 9593/1 z dne 22. junija 1931. niso krajevni šolski odbori, oziroma občine upravičene odtegovati uslužbenski davek od stanarine, ki so jo po § 29. in 173. zakona o narodnih šolah dolžne občine plačevati učiteljstvu, ker se uslužbenski davek zaračunava in odteguje pri računovodstvu kraljevske banske uprave od vseh brutto prejemkov. Plačilni izkazi, oziroma potrdila o prejemu te stanarin so prosti tudi vsake druge kolkovine.

Osebne vesti.

—i **Nameščeni so sledeči učitelji-vojaki:** Belec Ivan, Borko Franc, Casar Vinko, Kosi Ljudevit, Šnuderl Ljudevit, Zavratnik Stanko, Zei Zlatko Avrelij.

NOVI ZVEZKI ZA OSNOVNE IN VIŠJE NARODNE ŠOLE.

Šolskim upraviteljstvom in učiteljstvu narodnih šol priporoča Učiteljska tiskarna, **da nabavijo nove zvezke za osnovne šole za svoje šole in razrede,** ker so ti zvezki izdelani po predpisih, kakor jih je ugotovila komisija v ministrstvu prosvete v Beogradu za sestavo enotnih zvezkov.

Zvezki so sledeči:

1. Lepopisnice z napisanimi vzorci. (Rjav ovitek.)
2. Lepopisnice brez napisanih vzorcev. (Rjav ovitek.)
3. Lepopisnice z napisanimi vzorci v cirilici. (Rjav ovitek.)
4. Okrogla pisava.
5. Pisanke in vežbanke. (Zelen ovitek.)
6. Vežbanke za računanje. (Moder ovitek.)
7. Risanke. (Siv ovitek.)

Vsi zvezki so izdelani iz najfinejšega pisalnega papirja ter opremljeni s pivnikom.

Šolska upraviteljstva in učiteljstvo naprošamo, naj opozore trgovce z zvezki, da naroče, ko jim poide zaloga dosedanjih zvezkov, le nove vzorce, da bodo tako polagoma uvedeni v vse šole enotni zvezki.

Šolska upraviteljstva so prejela podroben prospekt in opis zvezkov.

Uvedite nove zvezke v svoje razrede!

Z uvedbo teh zvezkov koristite tudi svojemu stanu, ker podpirate svoja stanovska podjetja!

Učiteljska tiskarna v Ljubljani.

Splošne vesti.

VZGOJNA PREDAVANJA V RADIO.

V četrtek ob 20. uri sem začel nov ciklus predavanj o vzgoji otrok.

Dosedanja predavanja so obsegala snov iz predšolske in šolske dobe. Otrok je kakor cvetka, ki uspeva le v žaru ljubezni, hira pa brez nje, to je kratka vsebina dosedanjih 40 predavanj.

V naslednjih predavanjih pa bo govor o napakah otrok. Mnoge naše dosedanje vzgojne knjige so govorile le o napakah otrok, niso pa upoštevale vzrokov teh napak. Zato tudi nismo mogli teh napak dobro preganjati. Zdi se mi, da napake otrok sličijo bolezni težko obolelega človeka. Če vzrok bolezni doznaš, moreš najti tudi odgovarjajoče zdravilo. Če pa najdeš to, moreš bolezen uspešno zdraviti. V nasprotnem slučaju je vse tvoje zdravljenje brez uspeha, zaman.

In pri vzgoji je isto. Vse tvoje kaznovanje, a tudi vsa pohvala in sploh vse tvoje vzgojno prizadevanje je prazno, če ni v tesni organski zvezi s prestopkom, z napako tvojega gojenca. Potrebno je torej razumevanje napak in bolestnih razpoloženj otrok, ker od tega odvisi postopanje vzgojitelja.

Jasno je, da mora učitelj dobro poznati napake svojih gojencev. Pa ne samo za delovanje v šoli, najbrže še mnogo bolj za njegovo delovanje izven šole, mu je tako poznanje potrebno! Do koga naj se roditelji obračajo z vprašanji glede vzgoje otrok, razen do učitelja. A kako naj jim učitelj odgovarja, če prezaposlen z najrazličnejšim delom, nima časa da bi študiral zadevno literaturo. Imeti pa mora tudi nagnjenje, izkušnje in dar za to.

Moderno načelo pa je, da svoj čas izrabljamo čim ekonomičneje. In tudi k temu nam pripomore radio. Gotovo je dobro, če v kondenzirani obliki dobiš in prevzameš ono, kar potrebuješ in potem v svoji duši pretehtaš, aplicíraš na svoje doživljaje in sprejmeš za svoje, ter v dani priliki uspešno uporabiš. — Sam boš vesel tega, narod, ki zanj živiš in delaš, pa ti bo hvaležen za to, četudi morda šele rod, ki mu boš pomagal s svojim razumevanjem. Letošnja vzgojna predavanja v radio bodo obravnavala napake otrok na različnih poljih duševnih funkcij. Ali boš šel mimo? Menda ne!

Vabim vse tovarišice in tovariše k tem predavanjem s prošnjo, da eventuelno nanje opozore tudi roditelje svojih gojencev.

Pero Horn.

— **Svečana učiteljska akademija v Beogradu.** Jugoslovensko učiteljsko udruženje, sekcija za mesto Beograd, je priredilo 28. novembra svečano akademijo v proslavo petdesetletnice obstoja učiteljskega udruženja. Pri akademiji so sodelovali učitelji člani učiteljskega pevskega zbora »Marinković« ter dijaki in dijakinje državnih učiteljišč v Beogradu. Akademija je zelo lepo uspela.

— **Poljsko šolstvo.** Poljsko učiteljstvo je imelo svoj drugi kongres. Na tem kongresu je bilo govora tudi o krizi šolstva. Število učencev je narastlo, a proračunski izdatki so znižani, kar spravlja šolstvo v nepovoljno situacijo. Plače učiteljstva so znižane za 38%. Število šoloobveznih otrok znaša 4.200.000, a od teh jih ostane 700.000 brez šole. A še to ni dovolj. Vlada namerava znižati šolske obveznosti in odpustiti 1500 učiteljev. Učiteljstvo je zavzelo svoje stališče proti tem nameram, da zaščiti svoje pravice.

— **Bolgarsko učiteljsko udruženje** šteje 93 učiteljskih društev z 10.000 člani. Fondi udruženja znašajo 7,304.000 levov. Premično in nepremično premoženje znaša 3,160.000 levov in čisti kapital 5,244.720 levov. Za pomoč bolnim članom je bilo izdanih v pretečenem letu pol milijona levov. Na kongresu, ki se je vršil letos, se je razpravljalo o težkem materialnem položaju, ker so bile učiteljstvu znižane plače za 10%. V resoluciji kongresa zahteva učiteljstvo večje respektiranje organizacije od strani ministrstva. Predizobrazba za učitelje naj bi bila: cela gimnazija in dve leti učiteljske univerze.

Učiteljska tiskarna priporoča nove zvezke vsem osnovnim in viš. narodnim šolam.